

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** RHRTB47
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Külföldiek ellenőrzése
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Immigration Control
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 2 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Rendészeti Alapképzési Szak, Igazgatásrendészeti, Közlekedésrendészeti és Közrendvédelmi Rendőr Szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Határrendészeti Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Balla József, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév: 28
    - 8.1.1.** nappali munkarend: 28 (14 EA + 2 SZ + 12 GY)
    - 8.1.2.** levelező munkarend: 8 (4 EA + 2 SZ + 2 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 levelező munkarend: 1
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az integrált határigazgatás rendszere és a schengeni térség területére történő beutazás és tartózkodás feltételei. A mélységi ellenőrzés meghatározása, tartalma, szervezeti elemei, végrehajtásának tervezése és szervezése. Okmányismeret. A személyazonosítás végrehajtása. A biztonsági okmányok védelmi elemei, az ellenőrzésük technikai eszközei és az ellenőrzés gyakorlati mechanizmusa. A személyazonosítás hagyományos és legújabb módszerei, valamint az elektronikus okmánynyilvántartó rendszerek és a dokumentációkészítés szabályai.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Conditions of entry and stay in the Schengen Area. Definition, content, responsible organizations, planning, designing and executing inland checks. Documents and their examination. Carrying out personal identification. Security features of security documents, tools and methods for their verification. Identification of persons, including traditional and novel solutions, document database systems and rules on preparing forensic documentation on a document
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Jól ismeri a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél működő informatikai eszközöket, alkalmazásokat és rendszereket, valamint a speciális technikai eszközöket és csúcstechnológiai megoldásokat. Rendelkezik az európai uniós integráció történetének, intézményrendszerének és azok gyakorlati tapasztalatainak legfontosabb ismereteivel.

Képességei: Alkalmas a vezetővel szemben támasztott követelmények teljesítésére, a rendészeti szervezet vezetésére, tevékenységének irányítására, ellenőrzésére. Tudatosan alkalmazza a feladatok végrehajtásához szükséges informatikai, valamint speciális technikai eszközöket.

Attitűdje: Elfogadja a politikamentességet, a bajtársiasságot, azonosul a hivatásrendjének megfelelő szervezet sajátosságaival. A vallási, etnikai és kulturális különbségeket tiszteli, toleráns

magatartást tanúsít. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Külföldi személyekkel való érintkezés során kulturált, segítőkész viselkedésmódot tanúsít.

Autonómiaja és felelőssége: A helyzetnek megfelelően - szükség esetén idegen nyelven – kommunikál. Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezetben belül felelősségteljes munkakör vállalására. A szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása magas szintű.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: On successful completion of the programme, students should be thoroughly familiar with, and have a comprehensive understanding of IT tools, applications and systems at law enforcement agencies, as well as the advanced technical tools and high-tech solutions / the most important knowledge of the history, institutional system and practical experience of EU integration.

Capabilities: On successful completion of the programme, students should be able to fulfill the requirements of the leader, for directing the law enforcement organization, for directing and controlling their activities / use IT and specialized technical tools to perform tasks.

Attitude: On successful completion of the programme, students should respect religious, ethnic and cultural differences and exhibit tolerant behaviour. On successful completion of the specialisation, students should exhibit civility and helpful attitude when in contact with foreign persons.

Autonomy and responsibility: On successful completion of the programme, students should be able to communicate according to the situation, if necessary in a foreign language. On successful completion of the specialisation, students should be able to plan, organize and execute tasks appropriate to the specialty on a high standard.

A tananyag kompetenciáinak meghatározása során figyelembe vettük a Frontex alábbi ajánlásait:

- Szektorális Képesítési Keretrendszer a határőrök részére I. rész [Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding Vol.I.]; (2017) 172. p. (ISBN: 978-92-95205-82-6),
- Szektorális Képesítési Keretrendszer a határőrök részére II. rész [Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding Vol.II.]; (2017) 58. p. (ISBN: 978-92-95205-83-3),
- Közös Képzési Alaptanterv a határőrök és parti őrközépszintű vezetői részére az EU-ban [Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Mid-level Management in the EU]; (2019) 340. p. (ISBN: 978-92-9471-387-2),
- Közös Képzési Alaptanterv a határőrök és parti őrközépszintű képzésére az EU-ban [Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Basic Training in the EU] (2017) 378.p. (ISBN: 978-92-9520575-8) ajánlásait.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A jogszerű beutazás és tartózkodás feltételei a schengeni térségben (Conditions and regulations for crossing the state border)

A szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek és a harmadik országbeli állampolgárok egyes kategóriáira vonatkozó határátlépési feltételek, a belépésre és tartózkodásra feljogosító dokumentumok rendszere, az egyes viszonylatok különleges be- és átutazási rendszerei.

N: 2 óra előadás

12.2. Ellenőrzések az ország területén (Checks within the territory (Inland checks))

A kompenzációs intézkedések rendszere, a mélységi ellenőrzés tartalma, kialakításának és megtervezésének, megszervezésének rendszere, a mélységi ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények.

N: 2 óra előadás L: 1 óra előadás

12.3. Okmányismeret (Dokuments)

Az okmányok védelmi rendszere, az okmányelemek bemutatása. Biztonsági okmányok, úti okmányok meghatározása, csoportosítása. Úti okmányok, schengeni vízumok, tartózkodási engedélyek. Harmadik országok úti okmányainak elismerése. Biztonsági okmányok előállítás, védelmi rendszerük. Nyomdatechnikai elemek és eljárások. Alnyomatok, szövegnyomatok, sorszámok. Síknyomtatás és az optikailag változó nyomatok. Magasnyomtatás, mélynyomtatás, szitanyomtatás, szivárvány-nyomtatás, és szimultán nyomtatás.

N: 4 óra előadás, 4 óra gyakorlat L: 1 óra előadás

12.4. Személyazonosítás (Identification)

A személyazonosítás elmélete és gyakorlata. A személyazonosítás fogalma, módszerei, végrehajtása. Személyazonosítás helye, szerepe az ellenőrzésben. Biometrikus személyazonosítás. A személyazonosítást befolyásoló tényezők. Biometrikus útlevelelben tárolt adatok valódiságának ellenőrzése

N: 2 óra előadás, 2 óra gyakorlat L: 1 óra előadás

12.5. Az elektronikus okmány-nyilvántartó rendszerek, az okmány ellenőrzésének és kezelésének technikai eszközei. (Electronic document registration systems and technical equipment for checking and handling documents)

Az okmányellenőrzéshez alkalmazható okmány-nyilvántartási szakrendszerek (FADO, iFADO, PRADO, NEKOR, DOKIS). A felfedezett hamis, hamisított, jogtalanul kitöltött (biankó), fiktív okmányokról szóló dokumentáció készítésének szabályai. Az alkalmazható okmányvizsgáló eszközök (kézi UV lámpa, kézi lupé, 3M comfirm okmányvizsgáló, okmányvizsgáló és archiváló berendezések, Eschenbach sztereó mikroszkóp, Horus okmányvizsgáló, stb. alkalmazási lehetőségei).

N: 2 óra előadás 4 óra gyakorlat L: 1 óra előadás

12.6. Speciális dokumentum és okmányismeret. (Special documents and their examination)

Egyes speciális okmányok és dokumentumok (vezetői engedélyek, fegyvertartási engedély, fegyverviselési engedély, vadászjegy, bankjegy) biztonsági elemei, hamisításának felfedési lehetőségei. Bélyegzőlenyomatok eredetiségének vizsgálata.

N: 2 óra előadás 2 óra gyakorlat, 2 óra szeminárium L: 2 óra gyakorlat, 2 óra szeminárium

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Igazgatásrendészeti és Közlekedésrendészeti Rendőr Szakirányon őszi szemeszter/5. félév, Közrendvédelem szakirányon 6. félév.

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák 100%-án kötelező a részvétel. Igazolatlan mulasztás esetén az aláírást meg kell tagadni. Igazolt mulasztás esetén a hallgató köteles a pótlás érdekében az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. 30%-ot meghaladó hiányzás, függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan, az aláírás megtagadását vonja maga után.

Kihelyezett (külső helyszínes) gyakorlat mulasztása esetén a foglalkozás nem pótolható, a hiányzás csak orvosi igazolás mellett, betegség miatt fogadható el. A hallgató hibájából mulasztott kihelyezett (külső helyszínes) gyakorlat esetén az aláírást meg kell tagadni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató a félév során 1 zárthelyi dolgozatot ír és a gyakorlati foglalkozáson 1 kiselőadást tart.

A zárthelyi dolgozat értékelése ötfokozatú skálán történik: 61 %-tól elégséges, 71 %-tól közepes, 81-től % jó, 91 %-tól jeles.

A kiselőadás értékelése kétfokozatú: megfelelt / nem felelt meg. Nem megfelelt a kiselőadás, ha abban tárgyi tévedések vannak, nem a megadott/választott témához kapcsolódik, ha a cím és a tartalom nincs összhangban, az előadó a saját állításait nem tudja indokolni, megvédeni, illetve ha előadásmódja nem magabiztos tárgyi tudást sugároz.

A meg nem írt zárhelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet pótolni. Az elégtelen zárhelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet javítani, annak sikertelensége esetén az aláírás megtagadható. A javító zárhelyi dolgozat eredménytelensége esetén az adott témakörből a szorgalmi időszak vége előtti tizedik munkanapig az oktató a hallgató részére méltányos esetben szóbeli beszámolót engedélyezhet.

Kiselőadás pótlása csak abban az esetben lehetséges, ha azt a hallgató betegsége vagy egyéb méltányolható okból számára engedélyezett távollét miatt nem tudta a megadott időpontban megtartani. A pótlás feltétele, hogy a hallgató az előadását a tervezett bemutatás időpontjára eljuttassa az oktatónak (elektronikusan vagy nyomtatva). Kiselőadás pótlása az oktató által megadott időpontban történik.

Nem megfelelő kiselőadás javítására nincs lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladat legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Vizsga: kollokvium (írásbeli és szóbeli). Az írásbeli vizsga értékelése kétfokozatú: megfelelt vagy nem megfelelt. Az írásbeli vizsga megfelelt eredménye a feltétele a szóbeli vizsga megkezdésének. Nem megfelelt írásbeli vizsgarész esetén szóbeli vizsga nem tehető és a vizsga értékelése elégtelen.

A vizsga során a félévben elhangzott, a 12. pontban megjelölt tematika alapján a tanóra anyagából és a kötelezően megjelölt irodalomból kell számot adni.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Varga – Verhóczki: Határrendészeti alapismeretek. Egyetemi jegyzet, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt., 2013. (ISBN: 978-615-5344-11-4)
2. A tagállamok illetékes hatóságai által a személyek határokon történő ellenőrzése során használandó közös „Határőrök gyakorlati kézikönyve” létrehozásáról, valamint a 2006. november 6-i C(2006) 5186 bizottsági ajánlás felváltásáról szóló bizottsági ajánlás (Brüsszel, 2019.10.8. C(2019) 7131 final)
3. Balla József: A biometrikus adatokat tartalmazó úti és személyazonosító okmányok biztonságnövelő hatása a határ-, illetve közbiztonság alakulására (Budapest, Dialóg Campus Kiadó-Nordex Kft (2019). (ISBN: 9786156020505)
4. Balla József: Határforgalom ellenőrzési technológia kontra közokirat-hamisítás, Határrendészeti Tanulmányok, 16. évf. 1. sz., (2019)., (ISSN: 1786-2345-2061-3997) - p. 5-58.
5. Balla József: Úti okmányok a XX. század elején és végén, avagy az úti okmányok 110 éve. Határrendészeti Tanulmányok, 13. évf. 2. sz., (2016), (ISSN: 1786-2345-2061-3997) - p. 30-44.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bencsik Péter: Kelet és nyugat között. Államhatárok, úti okmányok, határátlépés Magyarországon és Csehszlovákiában (1945-1989), Budapest, Magyar Tudományos Akadémia

Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történelemtudományi Intézet. (2019.) ISBN 978 963 41 6176 9.

2. Anti Csaba szerk.: A személyleírás. Budapest, Semmelweis Kiadó. (2017.), (ISBN: 978-963-331-409-8)
3. A határellenőrzés múltja, jelene és jövője. Gaál – Hautzinger (szerk.), Pécsi Tudományos közlemények, Pécs (2017.) (ISBN: 978-963-12-9151-3)
4. Balla József - Varga Norbert: Okmányismeret–okmányhamisítás. Rendőrtiszti Főiskola, Budapest, 2006.;

Budapest, 2020. február 24.

Dr. Balla József r. ezredes
egyetemi docens
tantárgyfelelős
sk.